

Elintarvikkeiden gluteenipitoisuuden valvontatutkimus 2003

Elintarvikevirasto on tutkituttanut 80 elintarvikenäytteen gluteenipitoisuuden. Tutkittujen elintarvikkeiden gluteenipitoisuudet olivat säädösten mukaisia. Varsinaisten gluteenittomien elintarvikkeiden lisäksi selvitettiin myös sellaisten tavanomaisten elintarvikkeiden (mm. valmisruoat) gluteenipitoisuus, joiden pakkausmerkinnöissä oli esitetty väite "gluteeniton" tai "luontaisesti gluteeniton".

Valvontatutkimuksessa selvitettiin myös, missä määrin yleisesti markkinoilla olevien, luontaisesti gluteenittomien tattari- ja riisituotteiden sekaan on joutunut gluteenipitoisia viljoja. Kauratuotteiden osalta selvitettiin, missä määrin niihin on joutunut vehnästä, ohrasta tai rukiista peräisin olevaa gluteenia.

Gluteenittomuuden varmistamisessa elinkeinonharjoittajien toimiva ja tehokas omavalvonta on ratkaisevassa asemassa. Elintarvikevalvonnassa gluteenipitoisuuden määrittämiseksi otetut pistokoenäytteet ovat osa toimivaa omavalvontaa, mutta eivät korvaa sitä. Tämän yhdestä erästä tehdyn tutkimuksen tulokset eivät ole tae siitä, että tuotteiden gluteenipitoisuudet jatkossakin ovat säädösten mukaiset.

Suomen lainsäädännössä ei ole yksityiskohtaisia säädöksiä gluteenittomista elintarvikkeista. Codex Alimentarius -standardointijärjestön gluteenistandardin uudistusehdotuksen mukaan gluteeniton elintarvike saa sisältää enintään 0,02 g gluteenia 100 g:ssa elintarviketta ja luontaisesti gluteeniton elintarvike 0,002 g 100 g:ssa. Suomessa on toistaiseksi valvonnassa käytetty vain gluteenittomuuden rajaa 0,02 g/100 g, jota on sovellettu sekä gluteenittomiin että luontaisesti gluteenittomiin elintarvikkeisiin.

Tässä valvontatutkimuksessa tulokset on arvioitu käyttäen raja-arvoa 0,02 g gluteenia/100 g tuotetta. Kun analyysimenetelmän mittausepävarmuus (35 %) otetaan huomioon, tulee korkeimmaksi sallituksi gluteenipitoisuudeksi tässä tutkimuksessa 0,027 g/100 g.